

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 216/22

Λουξεμβούργο, 22 Δεκεμβρίου 2022

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-530/20 | EUROAPTIEKA

Η λεττονική νομοθεσία η οποία απαγορεύει τη διαφήμιση φαρμάκων μέσω των τιμών, ειδικών εκπτωτικών προσφορών ή συνδυαστικών πωλήσεων φαρμάκων και άλλων προϊόντων είναι συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης

Το ως άνω διαφημιστικό περιεχόμενο προωθεί τη μη ορθολογική χρήση των φαρμάκων και πρέπει να απαγορεύεται από τα κράτη μέλη

Η οδηγία 2001/83¹ εναρμονίζει τις διατάξεις για τη διαφήμιση των φαρμάκων, υποβάλλοντας τη διαφήμιση αυτή σε όρους, περιορισμούς και απαγορεύσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας.

Η SIA «EUROAPTIEKA» είναι λεττονική εταιρία περιορισμένης ευθύνης η οποία ασκεί φαρμακευτική δραστηριότητα στη Λεττονία. Το 2016, η λεττονική επιθεώρηση δημόσιας υγείας τής απαγόρευσε διαφήμιση που αφορούσε προσφορά για την πώληση φαρμάκων, βάσει διάταξης του εθνικού δικαίου που απαγορεύει τη διαφήμιση φαρμάκων μέσω των τιμών, ειδικών εκπτωτικών προσφορών ή συνδυαστικών πωλήσεων φαρμάκων και άλλων προϊόντων. Το 2020, η «EUROAPTIEKA» άσκησε προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Λεττονίας, αμφισβητώντας τη νομιμότητα της εν λόγω διάταξης του εθνικού δικαίου υπό το πρίσμα της οδηγίας 2001/83.

Το ως άνω δικαστήριο υποβάλλει στο Δικαστήριο ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία της έννοιας της «διαφήμισης των φαρμάκων» κατά την οδηγία 2001/83 και ζητεί, ιδίως, να διευκρινιστεί αν η έννοια αυτή καλύπτει και τη διαφήμιση μη συγκεκριμένων φαρμάκων, ήτοι τη διαφήμιση που αφορά τα φάρμακα εν γένει ή ένα σύνολο μη προσδιοριζόμενων φαρμάκων. Ζητεί, επίσης, από το Δικαστήριο να διευκρινιστεί αν η προβλεπόμενη από την επίμαχη εθνική διάταξη απαγόρευση της διαφήμισης μέσω των τιμών, ειδικών εκπτωτικών προσφορών ή συνδυαστικών πωλήσεων φαρμάκων και άλλων προϊόντων είναι συμβατή με την εν λόγω οδηγία.

Με τη σημερινή του απόφαση, το τμήμα μείζονος συνθέσεως του Δικαστηρίου επισημαίνει, καταρχάς, **ότι η έννοια της «διαφήμισης των φαρμάκων» καλύπτει κάθε μορφή παροχής πληροφοριών για προσέλκυση πελατείας, καθώς και κάθε μορφή πρόβλεψης ή προτροπής που αποσκοπεί στην προώθηση της χορήγησης συνταγών, της προμήθειας, της πώλησης ή της κατανάλωσης συγκεκριμένου φαρμάκου ή μη προσδιοριζόμενων φαρμάκων.**

Συγκεκριμένα, η έννοια της «διαφήμισης των φαρμάκων» ορίζεται στην οδηγία 2001/83 κατά τρόπο ιδιαιτέρως ευρύ, ως καλύπτουσα «οποιαδήποτε μορφή» παροχής πληροφοριών για προσέλκυση πελατείας, πρόβλεψης ή

¹ Οδηγία 2001/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (ΕΕ 2001, L 311, σ. 67), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2004/27/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004 (ΕΕ 2004, L 136, σ. 34).

προτροπής, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της «διαφήμισης των φαρμάκων που απευθύνεται στο κοινό».

Εξάλλου, αν η διαφήμιση μη προσδιοριζόμενων φαρμάκων αποκλειόταν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2001/83, οι σχετικοί με τη διαφήμιση περιορισμοί και οι προϋποθέσεις και απαγορεύσεις που προβλέπει η οδηγία, προς αντιμετώπιση των κινδύνων τους οποίους ενδέχεται να εγκυμονεί η υπερβολική ή απερίσκεπτη κατανάλωση φαρμάκων, θα στερούνταν της πρακτικής τους αποτελεσματικότητας και θα διακυβευόταν σε μεγάλο βαθμό ο επιδιωκόμενος από την εν λόγω οδηγία βασικός σκοπός της προστασίας της δημόσιας υγείας.

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο κρίνει ότι η **διάδοση πληροφοριών που προτρέπουν στην αγορά φαρμάκων δικαιολογώντας την ανάγκη της αγοράς αυτής βάσει της τιμής, μέσω αναγγελίας ειδικής εκπαιδευτικής προσφοράς ή μέσω επισήμανσης περί της πωλήσεως των εν λόγω φαρμάκων από κοινού με άλλα φάρμακα ή προϊόντα**, όπως η απαγορευόμενη από την επίμαχη εθνική διάταξη που προσβάλλεται ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, εξυπηρετεί σκοπούς προώθησης. Κατά το Δικαστήριο, η εν λόγω διάδοση πληροφοριών **εμπίπτει, κατά συνέπεια, στην έννοια της «διαφήμισης των φαρμάκων»**, τούτο δε ακόμη και όταν οι πληροφορίες αφορούν μη προσδιοριζόμενα φάρμακα.

Όσον αφορά, εν συνεχεία, τη συμβατότητα μιας τέτοιας διάταξης του εθνικού δικαίου με την οδηγία 2001/83, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η διαφήμιση φαρμάκων για τα οποία δεν απαιτείται ιατρική συνταγή και των οποίων το κόστος δεν είναι δυνατό να επιστραφεί, φαρμάκων τα οποία αφορά ειδικότερα η εν λόγω εθνική διάταξη, επιτρέπεται καταρχήν από την οδηγία. **Εντούτοις, τα κράτη μέλη οφείλουν, προκειμένου να αποφεύγονται κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία, να απαγορεύουν κάθε διαφημιστικό περιεχόμενο δυνάμενο να προάγει τη μη ορθολογική χρήση τέτοιων φαρμάκων.**

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι **η διαφήμιση φαρμάκων για τα οποία δεν απαιτείται ιατρική συνταγή και των οποίων το κόστος δεν είναι δυνατό να επιστραφεί μπορεί να επηρεάσει σημαντικά την αξιολόγηση και την επιλογή του τελικού καταναλωτή**, τόσο ως προς το ποιο φάρμακο θα αγοράσει όσο και ως προς την ποσότητα την οποία θα αγοράσει. Επιπροσθέτως, η διαφήμιση μέσω των τιμών και η διαφήμιση που αφορά ειδικές εκπαιδευτικές προσφορές ή συνδυαστικές πωλήσεις φαρμάκων και άλλων προϊόντων **είναι ικανή να παρακινήσει τους τελικούς καταναλωτές στην αγορά και λήψη των εν λόγω φαρμάκων βάσει ενός οικονομικού κριτηρίου, χωρίς να έχει προηγηθεί αντικειμενική αξιολόγηση βάσει των θεραπευτικών ιδιοτήτων τους και βάσει των συγκεκριμένων ιατρικών αναγκών**. Εξάλλου, το διαφημιστικό αυτό περιεχόμενο **εξομοιώνει τα φάρμακα με άλλα καταναλωτικά προϊόντα**, τα οποία κατά κανόνα αποτελούν αντικείμενο εκπτώσεων και μειώσεων των τιμών.

Επομένως, κατά το Δικαστήριο, **η διαφήμιση μέσω των τιμών και η διαφήμιση που αφορά ειδικές εκπαιδευτικές προσφορές ή συνδυαστικές πωλήσεις φαρμάκων και άλλων προϊόντων ενθαρρύνει τη μη ορθολογική και υπερβολική χρήση των φαρμάκων** για τα οποία δεν απαιτείται ιατρική συνταγή και των οποίων το κόστος δεν είναι δυνατό να επιστραφεί. Κατά συνέπεια, η επίμαχη ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου εθνική διάταξη, η οποία απαγορεύει τη διάδοση του ως άνω διαφημιστικού περιεχομένου, είναι συμβατή με την οδηγία 2001/83.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και η περίληψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία

δημοσιεύσεώς τους.

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106

Μείνετε συνδεδεμένοι!

